

POSTANOWIENIE

Dnia 1 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie sygnalizacji wznowienia z urzędu
postępowania kasacyjnego w sprawie III KK 464/21 zakończonego
postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 2021 r.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 1 czerwca 2026 r.,
z urzędu
w przedmiocie zawieszenia postępowania
na podstawie art. 22 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

wobec niemożności wyznaczenia sprawy w składzie wyznaczonym
postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2026 r.
postępowanie zawiesić do czasu przywrócenia w Izbie Karnej
możliwości stworzenia składu zgodnego z prawem.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2026 r. Sąd Najwyższy – z uwagi na
szczegółową argumentacją dotyczącą toku postępowania w sprawie III KO 150/24
w przedmiocie wznowienia z urzędu postępowania kasacyjnego – wyznaczony
został w oparciu o reguły wskazane w uzasadnieniu postanowienia (k. 32 i nast.),
skład orzekający w sprawie o sygn. akt III KO 150/24 (pkt 3 postanowienia). W dniu

19 stycznia 2026 r. Prezes Izby Karnej wydał bez podstawy prawnej (bezprawne) zarządzenie, którym „uchylił” postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2026 r., a także nakazał podjęcie czynności dyscyplinarnych wobec sędziego referenta. W dniu 12 marca 2026 r. zostało wydane przez Prezesa Izby Karnej zarządzenie, którym wyznaczono nowy skład orzekający, który nie był tożsamy ze składem wskazanym w treści postanowienia z dnia 14 stycznia 2026 r. (k. 51).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z uwagi na wydawane przez Prezesa Izby Karnej bezprawne decyzje, którymi blokowane jest zarówno wyznaczanie składów orzekających w sprawach o wznowienie z urzędu postępowania kasacyjnego (co do wskazania, dlaczego są one bezprawne – por. uzasadnienie postanowienia z dnia 14 stycznia 2026 r.), jak i „uchylenie” („bez trybu”) postanowienia z dnia 14 stycznia 2016 r., stwierdzić trzeba, że nie jest obecnie możliwe rozpoznanie tej sprawy według normalnych reguł postępowania, wyznaczonych przepisami ustawy o Sądzie Najwyższym oraz regulaminem Sądu Najwyższego. Nie może zatem być akceptowana także sytuacja wydania zarządzenia o nowym składzie orzekającym (k. 51), albowiem właściwy skład orzekający jest określony treścią postanowienia z dnia 14 stycznia 2026 r. (k. 32-35). Niezależnie od tej okoliczności dodać trzeba, że skład z zarządzenia z dnia 12 marca 2026 r. jest wadliwy także dlatego, iż jedna z osób wskazana w tym składzie jest w tożsamej sytuacji prawno-ustrojowej co sędzia, który wydał postanowienie o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej, a zatem gdyby przestrzegano reguł procesowych (*nemo iudex in causa sue*), to nie powinna być wskazywana do składu. Pomimo tej oczywistej przeszkody do tworzenia takiego składu, Prezes Izby Karnej takie składy tworzy, aby nie dochodziło do rozpoznania tych spraw, albowiem znana mu jest sytuacja nieorzekania z osobami, które nie mogą tworzyć składów uznawanych jako sąd. Już na marginesie dodać trzeba, że obserwacja praktyki wyznaczania składów orzekających w tej kategorii sprawy wskazuje, iż niejednokrotnie składy są dobierane w taki sposób, aby nie doszło do wznowienia postępowania (znane są bowiem poglądy sędziów co do możliwości wznowienia postępowania kasacyjnego i mając wiedzę w tym przedmiocie można ułożyć skład, który wyda „pożądane” przez Prezesa orzeczenia). Reguły zastosowane w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2026 r. były w

tym zakresie jasne i zgodne z przepisami oraz służyły uniknięciu takiego mechanizmu dobierania sędziów pod końcowe orzeczenie.

Wszystkie te argumenty wskazują, że obecnie w Izbie Karnej nie jest możliwe rzetelne i zgodne z przepisami wyznaczenie składu orzekającego, co uniemożliwia dalszy tok postępowania. Sąd Najwyższy podziela przy tym w całości argumentację wskazaną w treści postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2026 r. w sprawie II KO 118/24.

Z tych wszystkich powodów należało zawiesić postępowanie w tej sprawie.

[WB]

[a.ł.]